

JUTRO

POSEBNA IZDAJA ob osvoboditvi Ljubljane

Ljubljana pozdravlja osvoboditelje

Ljubljana, srce Slovenije, pozdravlja narodno vojsko, ki nam je prinesla svobodo.

Pozdravlja narodno vladu Slovenije.

Pozdravlja demokratično federativno Jugoslavijo pod vodstvom maršala Tita.

Kakor da je za nami pot ob grozotnem breznu, stojimo zdaj na novem bregu. In kakor človek, ki je stopil iz noči, prepolne — ne mračnih prividov in sanjskih izrodov — marveč presunljive resnice trpljenja in poniževanja, strmino v luč svobode, se omanjeni od njenega žarkoga, zlatega blišča.

Za nami je plaz dogodkov, ki so v zadnjih mesecih, tednih, dneh pretresli svet in ga vnovič postavili v tečaj, da se bo obračal pravilneje kakor doslej. Dokončno je zapakljen jez nacistični moriji in pogubnosti.

Za nami je vojna, ki je vrhano polna štiri leta odpirala našemu narodu žile, da je krvave iz tisočero ran. A vso to strašno dobo največje preizkušnje so bili Slovenci — z redkimi izjemami — ves čas neuklonljivi optimisti. Razen slabšev, spekulativ in zapeljancev ni nikdo izmed nas dvomil o končnem porazu nacizma in fašizma in s tem o končni zmagi Jugoslavije.

Se čakajo, nestrpno čakajo nekatere naše prelope, po trpljenju še posebno poveličane pokrajine, da sprejmejo osvoboditelja. To se bo kmalu zgodilo. Že je sovražna vojska pevsod v razsulu in na begu. Tako bo v kratkem naša domovina združena, objeta, svobodna kakor še nikoli, a zato poslej za vse čase.

Prag domovine, ki ga poljubila naše sinje morje; slavni naš Tist, ki se po neprecenljivi zmagi naše vojske bohoti pred nami kakor velika roža pred razvečetom; mila Gorica, sončnih Brd kraljica; poslednji okrajji naše domovine na zahodu; zelena Koroška, zibel našega rodu, vse naše pisane deželice, ki so tako dolgo čakale na zarjo svobode, se bodo zdaj stekle v vsem drugimi načini pokrajini in v eno samo skupno domovino, v Slovenijo. Tod biva narod, star težkih tisoč let. Večje odpadajo jetniku, rane jenjavajo krvaveči, novo življenje se drami.

Danes piruje Ljubljana.

Iz polnega srca ji kipi veselje, ki izzveneva v en sam vzdik: Veselite se z nami vsi, ki ljubite Ljubljano in domovino! In pozdravite z nami našo vojsko, ki prinaša odrešenje in svobodo:

Junaki! Čim več uspeha je imela naša borba, toliko bolj nestrpno smo si želeli vašega prihoda in z njim zlate svobode. Čim bliže ste prihajali, tem hitreje smo vas hoteli imeti v svoji sredi ter vam na tisoče načinov izpričati svojo hvaležnost za nepopisne muke in napore v vaši trdi borbi. Imena Sušaka, Klane, Ilirske Bistrice in drugih krajev, ki ste jih zapovrstvo osvobodili, so zvenela v naših ušesih kakor bližnji glasniki svobode. Ob zasledbi Trsta, Gorice in Reke pa se je navdušenje stopnjevalo in se ni pogoje vse do vašega prihoda v Ljubljano. Danes ste tu in vidite naše preklepevalne navdušenje. Gore cvetja, s katerim vas kitijo dekleta in žene, ter morje zastav, ki vihrajo ob viharnem vzklikanju množice vam v pozdrav, junaki, so le skromen zunanji izraz tega, kar je v srcih in dušah.

Poleg narodne vojske sprejema Ljubljana tudi novo narodno vladu Slovenije. Prijazna notranjska Ajdovščina se je minulo nedeljo zapisala v zgodovino kot kraj njene sestave in prvega bivaliča. Mladi, toda izkušeni možje dejavnosti, katerih imena so narodu že dobro znana, so poklicani, da zaorjejo ledno v novi pomladi. Oblikovali bodo podobo Slovenije, ki naj bo narodu v blagor in srečo, Jugoslaviji v kras in ponos. Ni ga med nami, ki ne bi sprevidel, kolikšne naloge obnove in presnove se zastavljajo novi vladi. A takšno narodno spoznanje je že tudi dokaz in poročilo voje, da hočemo sodelovati, pomagati, poprijeti vsi, kjer-koč nas domovina potrebuje.

Prva svetinja nam je obstanek naroda, neločljiva združitev vseh Slovencev v novi Jugoslaviji. Vsa druga — pa naj bodo še tako težavna — vprašanja se bodo rešila v duhu resnične demokracije in žive socialne misli; za mnoge najbolj pereče naloge so pa bile izvršene že dragocene pri-

prave. Le v miru, v luči svobode in v toplini bratstva se razvija cvetje, ki naj rodi obilo žlahtnega sadu. Kdor bo s tem cvetjem Slovenijo krasil, bo pozlatil njeno bodočnost. In glejte: vrata vanjo so se danes odprla na stečaj...

V teh prvih urah svobode pač šele komaj slutimo, kaj nam je dano in koliko premoremo. Le to vemo poslej, da je za tako dragotino vredno živeti, delati, umreti. Naše življenje dobiva novo vsebino in novo ceno. Ali prav ob tem ne pozabimo: vso to dobrino so nam s krvjo in življenjem odkupili naši junaki in mučeniki, ki trobnjuje po naših gozdovih in livadah, v

Odgovor in opozorilo

V odgovor na »revolucije« v časi uprizoriti družina obupancev, je že tiskan razglas in bil presenetljivo gih krajev Slovenije. Poleg udarnega lahko prinesla nad naš narod še ostanoje slej ko prej merodajna tudi

v uvodu ugotavlja razglas, kako so se v trenutku, ko junaška jugoslovanska vojska osvobaja prav vse slovenske pokrajine ter tako ustvarja po tisočletnem suženstvu enotno Slovenijo v okviru demokratične federativne Jugoslavije, zbrali predstavniki reakcije, voditelji proslule »srne reke«, sokrivci za tisoče žrtve v koncentracijskih taboriščih — ter proglasili nekako »Združeno Slovenijo« pod nacističnim pokroviteljstvom. Ti ljudje, ki so večeraj izbegli Hitlerju in prisegajo danes kralju, ljudje, ki imajo na vesti tisoče in tisoče slovenskih žrtve, se sedaj proglasajo za prijatelje zapadnih zaveznikov, da bi tako zabrisali svojo krivdo. S svojim početjem so se še zadnje udinjali umirajočemu nazizmu, nad naš narod pa hlicali novo nesrečo. — Nato nadaljuje proglas:

Za nas, ki se zavemo, da je mednarodni položaj Slovenije v okviru nove demokratične, federativne Jugoslavije že zdavnaj nerazrušeno določen; da je edina zakonita oblast, priznana od vseh zaveznikov, naša vladu pod vodstvom maršala Tita, njen zunanji izraz pa naša narodna vojska, ki vodi borbo proti okupatorju že štiri leta in je danes na pohodu ter bo v najkrajšem času odstranila vsa navleko uzurpatorskih oblastnikov, ne more ničesar spreminiti početje teh obupancev in žonglerjev z narodnimi interesi.

Za nas, ki smo prekaljeni v veri v našo pravično stvar in v boljše bodočnost našega naroda, veljajo sledeča navodila:

1. Povežimo tesno lišne odbore z ničelnimi in te v rajonske odbore. Oblika organizacije naj ostane kot doslej strogo konspirativna. Pri organiziranju se poslužimo predvsem starih preizkušenih ter nekompromitiranih tovarišev in tovarišev.
2. Med ljudstvom delajmo v cilju, da bo naš nastop organiziran, vojaško discipliniran; dostojen pač veličine borbe, prestanih muk in bližajoče se svobode.
3. Naš cilj mora biti, da preprečimo vsako samolastno dejanje nad tujo imovino zasebnega ali javnega značaja. O usodi imovine (zalog itd.), ki pripadajo sovražniški vojski, našim javnim ustanovam, petkoloncem, narodnim izdajalcem, pripadnikom nam sovražnih narodov itd. bo odločila naša oblast, ki uživa popolno zaupanje našega ljudstva. Povsod je treba poudarjati, da je ta imovina narodna imovina. Zato, kdor se dotakne te imovine, kdor pleni, krađe, ropa in uničuje — pleni, krađe ali uničuje ljudsko imovino in bo zato odgovarjal ljudstvu. Vsak v svojem okolju naj ukrene vse potrebno, da bo ta imovina v danem trenutku zaščiten in nedotaknjena prišla v roke redne oblasti.
4. Naša srca so sicer polna gneva do onih, ki so povzročili poedincev ali narodu kot celoti tekem okupacije in s svojim sodelovanjem s fašisti in nacisti gore gorja, vendar moramo tudi tu preprečiti samolastna dejanja in osebna obračunavanja poedincev nad tujim življenjem. S samolastnim obračunom se postavi poedinec za tožitelja, sodnika in izvršilca sodbe, kar je nedopustno. Sočasno s takim postopanjem se ne uniči samo narodni škodljivci in izdajalec, temveč z njim so uničeni tudi sledovi za sokrivci. Naš cilj mora biti: izrežati vse tvore iz narodnega telesa, bodisi da so neposredno ali posredno krivi trpljenja poedincev ali naroda. Zato je vsako samolastno dejanje ne samo zabrisanje sledov za sokrivca, temveč tudi poseganje poedincev v priborjeno pravico ljudstva do sojenja zločincev, katero pravico izvaja le ljudstvo po svojih zaupnikih v odrejeni obliki.
5. Onemogočiti moramo tudi uničenje inventarja, zlasti pisalnih in računskih strojev, pislov itd. v javnih in zasebnih uradih. Paziti moramo na vsakogar, ki bi poskušal izvrševati taka zločinska dejanja, ter ga moramo v primeru prestopka ob

skupnih grobovih talcev, po grobiščih koncentracijskih taborišč. Njih bele kosti — naj počivajo kjer koli — so vzdane v temelje domovine — in taki temelji so neporučni.

Z globoko pieteto do padlih junakov in mučnikov, s toplim čustvovanjem do mater, žena, nevest in sester, ki so morale z vdano požrtvovalnostjo in pogostokrat s somučeništvom prenašati toliko žalost, in s prisrčno zahvalo našim osvoboditeljem, praznuje danes Ljubljana svoj najvišji dan, praznik svoje najkrajnje pomladi. Njen klic sega do Jadrana in Soče, do plodnih panonskih gor in ravnice, od Korotana in Triglava do hrvatskih meja!

SLAVA ŽRTVAM ZA NAŠO SVOBODO!
NAJ ŽIVI NASHA NARODNA VOJSKA!
NAJ ŽIVI SVOBODNA SLOVENIJA S SVOJIMI PRVIMI KRMARJI USODE!
NAJ ŽIVI VELIKI KLAĐIVAR JUGOSLAVIJE, MARŠAL TITO!

vode, ki jo je skušala v Ljubljani 3. t. m. naslednji dan izšel v osvobojenem Trstu hitro razširjen po Ljubljani in tudi po drugoobračuna z navedeno pustolovščino, ki bi večje gorje, vsebuje razglas navodila, ki za zadržanje Ljubljancem.

prvi prišli izročiti naši oblasti za sojenje. Se posebej moramo preprečiti vsako uničenje tovarniških naprav kakor strojev, erodja itd., bodisi da ti pripadajo javnim ustanovam ali zasebnikom.

6. Brezpogojno se moramo vzdržati neorganizirane manifestacije, ker jo lahko neodgovorni elementi spreminijo v demonstracijo s sledečimi nečestnimi izgedi. Na drugi strani pa se moramo pripraviti na dostojne oficelne manifestacije, s katerimi bomo dali dušna svojemu navdušenju, sreči ter veri v boljše bodočnost. Vse dotlej pa hočemo priekrivati razvoj dogodkov pripravljeni, mirni in disciplinirani.

7. Tovarišice in tovariši — bodimo trezni, vzdržujemo se vsake alkoholne pijače ter vplivajmo na našo okolico, da bo sledeča našemu primeru. — Sočasno opozorjamo vse, da so predvidene težke in najtežje kazni za one, ki ne bodo upoštevali navodil pod točko 3. in 4.

Na delo z geslom: Že prvi dan svobode dokažimo, da smo zreli in vredni svobode!

Zivela svoboda! Zivela demokratična federativna Jugoslavija! Zivel naš vodja — maršal Tito! Dol z reakcionarno kliko in narodnimi izdajalci! Smrt fašizmu — Svoboda narodu!

Trst, 4. maja 1945.

JUGOSLOVANSKO VOJNO POROČILO

Zagreb zavzet in osvobojen

Jugoslovanske čete so osvobodile tudi Varaždin — Iz Zagreba so prodrele do Brežic in Krškega

Beograd, 8. maja. Generalni štab jugoslovanske vojske je izdal danes naslednje vojno poročilo: Naše čete so v hitrem prodiranju z juga in vzhoda, lomeč hud sovražniški odpor, zavzele in osvobodile mesto Zagreb, glavno mesto federativne Hrvatske. Sovražnik je nudi izredno žilav odpor, posebno na vzhodnih dostopih v mesto.

Govnenje sovražnika in srdite borbe trajajo še dalje na področju Zagrebske gore. V Podravini so naše čete zlomile trdovratno sovražno obrambo in v naskoku zavzele in osvobodile mesto Varaždin ter nadaljevale gonjenje sovražnika proti Ptuju.

V današnjih borbah je bilo osvobojenih več kakor sto večjih naseljenih krajev, kakor tudi vse področje med rekama Savo in Krko južno od Zagreba.

Gonec neprijatelja in napredujoč proti zapadu, so naše čete dospelo na črto Brežice-Krško.

V današnjih borbah za Zagreb je sovražnik pretrpel velike izgube, ki še niso preštete. Samo v okolici vasi Bukovec severovzhodno od Sesvetov je bil popolnoma uničen 859. polk 181. nemške divizije.

Naše letalstvo je uspešno podpiralo čete na zemlji in uničilo 14 kamionov in 13 voz z ljudmi in materialom ter povzročilo večje število požarov in eksplozij v sovražniških avtokolonah.

Likvidacija nemških čet v severni Istri

Beograd, 8. maja. V današnjem izrednem poročilu je objavljeno, da je zaključena likvidacija obkoljenih nemških čet na sektorju Ilirske Bistrice in na področju Pazina.

Po večdnevni krvi, viih borbah so se nemške edinice vdale.

Narodna vlada Slovenije

Ajdovščina, 6. maja. Predsedstvo Slovenskega narodnega osvobodilnega sveta imenuje potem, ko je poverilo mandat za sestavo narodne vlade Slovenije tov. Borisu Kidriču — naslednjo narodno vladu Slovenije:

- predsednik vlade: Boris Kidrič,
- podpredsednik: dr. Marjan Breclj,
- notranji minister: Zoran Polič,
- minister za pravosodje: dr. Jože Pokorn,
- minister prosvete: dr. Ferdo Kozak,
- minister za finance: dr. Aleš Baebler,
- minister za industrijo in rudarstvo: Fran Leskovšek,
- minister za trgovino in oskrbo: dr. Lado Vavpetič,
- minister za kmetijstvo: Janez Hribar,
- minister za gozdarstvo: Tone Fajfar,
- minister za socialno politiko: Vida Tomšičeva,
- minister za narodno zdravje: dr. Marjan Ahčin,
- minister za gradnje: dr. Miha Kambič,
- minister za lokalni promet: Fran Snoj.

Predsedniku vlade se naroča, da izvrši ta ukaz.

Ajdovščina, dne 5. maja 1945.

Za SNOS: predsednik: Jože Vidmar, tajnik: Fran Lubej.

Ajdovščina, 6. maja. Predsedniku jugoslovanske vlade, maršalu Jugoslavije Josipu Brozu-Titu je bila odposlana naslednja brzojavka:

»S svoje svečane seje, na kateri je bila postavljena prva narodna vlada Slovenije, pošilja predsedstvo Slovenskega narodnega osvobodilnega sveta svoje pozdrave Vam, velikemu voditelju, ki mu tudi naš narod hkrati z vsemi drugimi narodi Jugoslavije dolguje najglobljo hvaležnost za smelo in modro vodstvo narodnega osvobodilnega gibanja. Slavna jugoslovanska armada, ki ste jo vi skovali in vzgijili, je te dni osvobodila slovensko Primorje, Trst, Gorico in Tržič ter sedaj uresničuje stoletni slovenski sen, osvoboditev in združitve vsega našega naroda v močni in svobodni Jugoslaviji. Ta slavna armada je omogočila postaviti prvo narodno vladu Slovenije in tako tudi na slovenskih tleh ustvariti Vašo veliko zamisel demokratične in federativne Jugoslavije.

Ajdovščina, dne 5. maja 1945.

Za SNOS: predsednik Jože Vidmar, tajnik Fran Lubej.

Svečana seja SNOS

Trst, 8. maja. O slovesni seji Slovenskega narodnega osvobodilnega sveta (SNOS) v Ajdovščini, na kateri je bila postavljena narodna vlada Slovenije, je dal danes tržaški radio podrobno poročilo:

Ob 2. popoldne je sejo otvoril predsednik SNOS Jože Vidmar. Prisostvovali so ji poleg članov SNOS predsednik AVNOJ-a dr. Ivan Ribar, podpredsednik centralne

jugoslovanske vlade Edvard Kardelj, ministri Sava Kosanović, dr. Drago Marušič, Edvard Kocbek, Stanković in Krstulović, načelnik generalnega štaba jugoslovanske vojske general Jovanović in predstavniki javnega življenja. Edina točka dnevnega reda je bila postavitev in zaprisega prve narodne slovenske vlade.

V svojem nagovoru je predsednik Vidmar omenil, da sta bila kraj in čas primerno izbrana. Ajdovščina je geografsko in politično središče slovenskega Primorja, ob sestavi nove vlade pa je bil osvobojen tudi že velik del slovenskega ozemlja, kjer se začenja doba nove zgodovine, ko bo volja slovenskega naroda prišla končno do svojega izraza. Da pa smo to dosegli, smo dolžni zahvalo predvsem našemu vodstvu z maršalom Jugoslavije Josipom Brozom Titom na čelu in vsem onim, ki so dali za doseg zastavljenega cilja na razpolago vse svoje moči, nešteti pa tudi svoja življenja.

Podpredsednik centralne jugoslovanske vlade je prinesel zborovalcem pozdrave maršala Tita in je v globoko zajetih izvajanjih podal pomen in cilje osvobodilne borbe.

Po referatu Borisa Kidriča je predsedstvo SNOS-a temu dalo mandat za sestavo vlade, ki je bila po posvetovanju mandatarja z Izvršnim odborom Osvobodilne fronte sestavljena, kakor je bilo objavljeno. Sledila je slovesna zaprisega članov narodne vlade Slovenije predsedstvu SNOS.

Molotov o poljskem in jugoslovanskem vprašanju

San Francisco, 8. maja. Sovjetski komisar za zunanje zadeve Molotov je sinoči sprejel novinarje ter jim izjavil, da je sedaj po brezpogojni kapitulaciji Nemčije nujno potrebno, da se kar najbolj pospeši delo konference za določitev temeljev mednarodne varnosti. On ne dvomi, da bo tudi poljsko vprašanje zadovoljivo rešeno, enako kakor je bilo tudi jugoslovansko vprašanje uspešno in dokončno rešeno. Najvažnejše je, da se reši poljsko vprašanje v skladu z željami poljskega naroda samega. Prav tako je naglasil, da so predstavniki Sovjetske zveze, Anglije, Zedinjenih držav in Kitajske v izredno kratkem času dosegli popoln sporazum glede vseh glavnih dopolnitev k predlogom iz Dumbarton Oaksa.

Obnovitev diplomatskih odnosov z Bolgarijo

Beograd, 7. maja. Na sestanku med zastopnikom jugoslovanske vlade in bolgarskim zunanjim ministrom je bilo dne 5. aprila sklenjeno obnoviti medsebojne diplomatske odnose, ki jih je leta 1941 prekinila vlada Filova.

Danes govori maršal Tito

Beograd, 8. maja. Na praznik zmag bo jutri 9. t. m. ob 10. dopoldne po beograjskem radiu govoril predsednik ministrskega sveta in minister narodne obrambe maršal Josip Broz-Tito.

Poglobitev prijateljskih in zavezniških stikov s Poljsko

Beograd, 7. maja. Jugoslovansko poslanstvo v Varšavi in poljsko poslanstvo v Beogradu sta bili v svrhu še večje poglobitve prijateljskih in zavezniških odnosov povišani v veleposlanštvi.

Nastop našega novega poslanika v Washingtonu

Washington, 7. maja. Novi jugoslovanski poslanik v Washingtonu Stanoje Simić je danes v posebni avdijenci izročil predsedniku Trumanu svoje poverljive listine.

V pričakovanju vstajenja in osvoboditve

»Ljubljana — ljubica nebes in sreče!«

Presunjena od radosti in ponosa vzključajo naša srca te besede, ki jih je pred 100 leti posvetil naši beli metropoli genij našega rodu. Se nikdar nikoli ni bila nobena preroška beseda izpolnjena s tolikšno resničnostjo kakor ta stih Franceta Prešerna. Ljubljana pozdravlja danes v svoji sredi zmagoslavno vojsko. Veliki vihar je za nami, prizadel je tudi Ljubljano, oskrnili so tudi njo nešteti zlohotniki, a vendar — vsa bela in prerojena, srečna in ponosna pozdravlja tiste slovenske junake in brate, ki so nam na bajonetih prinesli svobodo.

Tu so zdaj med nami, njihova srca utripajo na naših prsih, mati sprejema sina v svoje naročje, žena objema moža, sestra brata. Toda rosa, ki se zdaj za zdaj posili na oči, je biser tiste prekipeljavajoče radosti, ki se z besedami ne da izpovedati.

Resnično, sami ne moremo dosti govoriti, zato naj venomer drhti na naših ustnih, v naših mislih in naših srcih izklesani stih tistega, ki ne stoji med nami pričujoč samo v bronu sredi Ljubljane, marveč nas vseh večna last, naš prerok in vodnik, France Prešeren: »Ljubljana — ljubica nebes in sreče!«

Za nami je veliki teden

Za nami je veliki teden upanja in pričakovanja. Teden, ki smo ga pravkar preživeli, nam je prinesel dogodke, kakršnih svetovna zgodovina še ni zabeležila. Kar drug drugega so prehitevali. Dokončni zlom nasilja, padec metropole nacizma in v njenih ruševinah smrt Hitlerja, ki je sledil v pozabo svojemu italijanskemu pajdašu, kapitulacija za kapitulacijo, — nad vsem tem blesteče zmagave zveznice, ki so kakor pozlačeni lovorjev venec okrasile letošnji prvi maj, veličina naših zmag v Istri, v Trstu in v slovenskem Primorju, odkoder gre polet naše zmagovite vojske više na sever, vse, do koder gredo naš roč, naše pravo in naš jezik — vse to obilje nas je v preteklem tednu navdajalo z nepopisnimi občutki radosti, a obenem tudi z občutki hrepenanja in nestrpnosti. Vse naokrog so pokali okrovi suženjstva. Ljubljana pa je kakor Trnuljca med bodljikavim grmovjem še morala čakati na svoje odrešenje. Res smo vedeli, da je treba potrpeti, a vendar, bili smo nečakani kakor otroci. Res, počutili smo se kakor v pravem velikem tednu, v katerem nikoli nismo omahovali v veri, da je naš veliki praznik vstajenja že tik pred vrati...

Priloge na tej in oni strani

Nešteto svobodoljubnih ljubljanskih družin je bilo večer za večerom na delu, da pripravijo zastave in cvetno okrasje, s katerim hočejo pozdraviti zmagoslavno vojsko! Kako urno in veselo so se sukale naše gospodinjice in njih vnete pomočnice, da pripravijo prihajajočim junakom poslastice, okrepčil in cigaret. Najsi so bile zaloge še tako skromne, nobena zavedna gospodinja in noben še tako strasten tobakar nista hotela zaostati za tistimi, ki so pripravljali majhne obdaritve za borce junake, da jim vsaj s temi, četudi skromnimi, a vendar tako iskreno poklonjenimi darilci izkažejo svojo toplu hvaležnost za odrešitev izpod tujeja jarma.

V vsaki družini je večer za večerom pozno v noč sledil razgovor, v katerem je bilo eno samo uganbanje: kdaj je pride tudi Ljubljana na vrsto? Cesar niso prinesla nočna poročila, so povedali dnevni razgovori na ulici, po trgovinah, na trgu, v družbi, na obiskih. Ze se je čulo: zdaj so na Raketu... v Logatcu... na Vrhniki... na Verdu... v Grosupljem. Resnico takih poročil so potrjevali tisti, ki so imeli svoj vzrok, da so pobeželi pred zmagoslavno vojsko v Ljubljano.

Noč za nočjo so skozi Ljubljano hitela nešteta nemška vozila. Vojaki na kamijonih, zaprta, utrujeni, zbiti, demoralizirani... Potem dolge vrste vojnega prateža, težki tovorni avtomobili, zagrnjeni, skrivnostni. Tem so sledili oddelki s protiletalskimi strojnimi in reflektorji, pa spet vozila z znamenji rdečega križa in naposled dolge procesije navadnega prateža, vsakovrstni vozovi s konjsko vprego — vse na begu, na neskončnem begu skozi Ljubljano, nekam na Gorenjsko, pot v neznanu.

Tam po Wolfovi ulici vlečeta dve ženici svoj visoko naloženi vozček na dveh kolesih. Odkod in kam? Pribežali sta v petek v smeri od Vrhnike in tavata po Ljubljani. Zakaj?

»O, ljudje božji,« pripovedujeta, »ko bi vi čuli, kako pokajo granate, bi se tudi ustrašili!« In povrh jadikuje ta nad partizani! Kdo ju je navdal z grozo? Kdo jima je veepil tolikšen strah, da sta popustili svojo bomo domačijo in begata kakor ptici brez gnezda?

»Gospod župnik so rekli: zdaj pa le pojdimo!«

In sta šli — poleg mnogih drugih vernih ovčic — tudi ti dve ženici.

Spet se je nabrala gruča takih beguncev, pristopili so Ljubljancem in Ljubljankam, pristopili so tudi stražniki, izpraševali, maloverno majali z glavami, naposled pa je rpek star možiček:

»To je sad štirih let! Štiri leta smo pod tujcem trpeli — zdaj pa bežite? Mar nismo na svoji zemlji? Če se nismo bali tuja, zakaj se ne bi veselili brata!... Domov pojdit!« — je odločno rekel krepka siva grča. Drugi so glasno pri-trjevali.

Zalostna burka

Minuli zgodovinski teden pa pri nas ni minil brez klavirne tragikomedije. Nastala je iz nje lahko tragedija, če bi se bila — čeprav za kratko dobo — odločil dnevi — posrečila nakana pešice

obupanih pustolovcev. K sreči pa je ostalo le pri farsii, ki se ji na račun njenih režiserjev in igralcev iz srca smeji vsa Ljubljana.

V mislih imamo tisti zborčič na Taboru, s katerega je bilo naslednje jutro, v petek, strmečim oznanjeno, da »Združena Slovenija vstaja«. Razglas je izprva nekoliko osupnil ljubljancane. Toda kar brž so se znašli, ko so iz poročila razbrali, kdo vse so si zbrali prejšnji večer, da bi se postavili narodu za »vlado« in »parlament«. Da se Ljubljana to pot ni več dala ne zbegati ne ustrahovati, so pokazale zastave, ki jih je kljub pritisku bilo po vsem mestu komaj za tuat, pa so še te začele kmalu druga za drugo izginjati.

Ceprav so nemški oblastniki seveda dobro vedeli za »revolucijo«, ki se pripravljala, in so ji sami kumovali, so jo potem vendarle izbrabili za izgovor, da so še v zadnjih urah stresli nad Ljubljano svojo staro mržnjo. Radio je v petek zvečer objavil policijsko uro od devetnajstih zvečer do sedmih zjutraj. Spričo grožnje s takojšnjo uporabo strelnega orožja je ljubljansko prebivalstvo izpraznilo ulice. V glavnem pa je bilo »postreno obsedno stanje« krinka nemškega umika, ki se je naglo izvajal v nočeh. Zlasti v noči od sobote na nedeljo je bil beg skozi Ljubljano neprekinjen, tolikšen, da so si Ljubljancem, stanujoč ob glavnih cestah, koder zaradi neprestanega ropota in vpitja niso mogli zatisniti očesa, lahko ustvarjali približno sliko, kak šele mora biti beg in razkroj velikih nemških armad, na katere so z združeno silo pritisnili zavezniki.

Tiha in cvetna nedelja obenem

In prišla je nedelja, vedra, sveža, sončna. Skozi Ljubljano so se še vlekli poslednji repki begunske vojske, docela preprosti vozovi, ki so jih privlekli od bog ve kod. Skoraj za vsakim vozilom, na katerem si videl najrazličnejšo ropotijo, so trudno peketal ogoljeni in mršavi mežji ali kumrna žrebata.

Med tem je bila Ljubljana vsa na nogah, vsa nasmejana, vsa v razgovorih, polnih pričakovanja. Na ljubljanskih glavnih ulicah si spet enkrat videli ljudi, ki so si med seboj brezpogojno zaupali in so se tokrat odkrito pogovarjali o vsem, o čemer so morali prejšnjo nedeljo morda še šušljati. Z zadoščanjem so se mladeniči in dekleta, ki so prestali internacijo ali so bili drugod v izgnanstvu, na prisilnem delu ali vrženi iz šol, mučeni po zaporih in zaničevani po letniščih, pogovarjali, kdo vse je že odnesel pete iz Ljubljane in kak je položaj na fronti pred Ljubljano. Pred Kazino, ki so jo bili Nemci za slovo sivo prepletkali, so neprestano polnili tovorne in osebne avtomobile. Tam izpred univerze je zdaj pa zdaj zahrumel tovorni avto, visoko naložen z ljudmi in z vso ropotijo, ki so jo bili še zadnji trenutek naplenili in jo bodo morali kajpada odložiti tam gor nekje na Gorenjskem. Ljubljana je bila polna govorice o gospodih, ki so štiri leta nedeljo za nedeljo po svoje pridigovali in so zdaj odšli bog ve kam. O policijskih pobahnih, ki so se dovolj napasli sadizma, se je govorilo, kako so v soboto dali pleniti koleasa po Ljubljani, nakar so jo ubrisali tja nekam v severno smer, kakor da neki namišljeni zavezniki že čakajo nanje in na njihove pokrovitelje, samo zvane »narodne predstavnike«, katerih »vlado« je blagovolno po radu priznati sam pobeželi »vrhovni komisar« dr. Rainer...

Z večjim zaupanjem kakor vse zadnje dni je Ljubljana današnje nedeljo nabirala cvetje in pripravljala zastave, da okrasijo pročelja šta za zmagoslavni sprejem vojske, ki si je prisvojila vsa poštena in jeklena ljubljanska srca.

Ves dan je bila sončna ta naša zgodovinska tiha in cvetna nedelja.

Dan nemškega zloma

Tudi noč od nedelje na ponedeljek je potekla v mrzličnem pričakovanju. Bila pa je mirnejša od prejšnjih noči. Kdaj pa kdaj je votlo zagrnelo, ker je butnil top z gradu, ali pa je bila kaka nemška detonacija. Vkljub temu pa so Ljubljancem mirneje spali kakor prejšnje noči, ker je bil umik v glavnem že opravljen in so le še redka vozila motila s svojim hrupom nočni mir. Najmočnejša je bila detonacija ob 3. zjutraj, ko je zletel v zrak železniški most za mestno klavnico. Iz same zlobe in mržnje, brez najmanjšega haska zase, so ga Nemci porušili in močno poškodovali tudi več hiš v okolici.

Cez dan je bil vsepovsod živahen vrvež. Videli si čudno mešanico vseh mogočih uniform in vseh mogočih vozil in vse se je pomikalo v smeri proti severu.

Pozno popoldne pa je po Ljubljani završalo. Kakor ogenj je šla naokrog novica: Nemčija je dokončno klonila! Izprva so bili nekateri še maloverni kmalu pa se je izkazalo, da je novica resnična. Svetlo veselje je prešinilo Ljubljano, ki je sedaj še bolj srečna pričakovala svoje osvoboditelje, zmagoslavno jugoslovansko vojsko.

Zadnji dan suženjstva

Tako je prišel torek, zadnji dan ponižanja in trpljenja slovenske prestolnice. Pomoči in čez dan se je vedno bliže oglašalo streljanje ter oznanjalo skorajšnji prihod osvoboditeljev. Popoldne in proti večeru so odhajali zadnji ostanki poražene in razpadajoče nemške vojske tja proti Črnučam in proti St. Vidu. Naposled so izginile tudi straže, katere so okupatorji v petek postavili pred vsa javna poslopja. Ko je padel mrak, že skoro ni bilo videti nemškega uniformiranca na ulici.

Ljubljanski radio, ki je bil zadnje dni popolnoma v vojaški upravi, je medtem

še ves dan trobil, da ni nemške kapitulacije in da bo takoj ustrelen, kdor bi o njej govoril. Toda ljudje so videli na lastne oči in slišali na lastna ušesa, da je konec nemške strahovlade. Svoji žalostni in temni usodi nasproti so odhajali proti severu tudi zadnji oddelki domobranskih nemških uslužbencev, katerih komandanti z Rupnikom na čelu so jo previdno pobrisali že prejšnje dni. Do polnoči in čez so še na slepo streljali tja na Barje in drugo mestno okolico, tako da je bila ta zadnja noč ena najbolj nemirnih, kar so jih kdaj doživeli Ljubljancem.

Med grmenje topov, lajanje minometov in med regljanje strojnico so se neprestano vmešavale zamolklo eksplozije, časih tako močne, da so se kakor ob potresu zamajale stavbe in so šklepetala vrata in okna. Zadnje nemške zaščitnice so v svoji onemogli jezi brezsmiselno rušile in uničevale naše narodno premoženje ter na ta način še v agoniji izpričevale ono nemško miselnost nasilstva in sovraštva, ki je proti Nemčiji dvignila ves svet.

V tem hipu še ne moremo ugotoviti, kaj vse je postalo žrtev tega zadnjega uničevanja. A naj bo škoda še tako velika in boleča, popravili jo bomo in ona ne more skaliti naše sreče, da je vorkkala v Ljubljano naša zmagoslavna vojska.

Ljubljana, ljubica nebes in sreče!... Tu je tvoj dan, vseh živih dan! Vzklikaj, poj, pozdravljaj — vojsko, vlado, domovino! In nad vsem — svobodo!

Maršal Tito bosansko-hercegovski mladini

Beograd, 8. maja. Na zborovanju bosansko-hercegovske mladine je poslal maršal Tito pismen pozdrav, v katerem se je najprej oprustil, da se ni zborovanja osebno udeležil, kakor je nameraval. Važni državni posli so ga zadržali. V pozdravnih besedah se je bosansko-hercegovski mladini zahvalil za vse žrtve, ki jih je v sedanjih osvobodilnih borbi dala za boljšo bodočnost nove Jugoslavije.

Brezpogojna kapitulacija Nemčije

Listina o kapitulaciji je bila podpisana v ponedeljek zjutraj v Reimsu — Kapitulacija je stopila v veljavo v noči od torka na sredo eno minuto po polnoči

Paris, 8. maja. Ko je postal zlom nemških obojnih sil nezadržan in je kapitulirala še armada za armado, je Hitlerjev naslednik veliki admiral Dönitz ponudil zavezniškim brezpogojno kapitulacijo na vseh bojiščih. Pooblaščenca za pogajanja so se sestali v nedeljo popoldne v neki šoli v Reimsu, kjer je glavni stan angleško-ameriškega vrhovnega poveljstva. Pogajanja so trajala ves dan in so bila večkrat prekinita, da so se pooblaščenca obeh strank lahko ločeno posvetovali. Nemški delegati so bili ponovno v telefonski zvezi z admiralom Dönitzem, enako pa tudi zavezniški delegati vsak s svojo vlado. Nemški delegat se je poznalo, da so zelo pobiti.

Kapitulacija je bila podpisana v ponedeljek zjutraj ob 2.41. Nemčija sta zastopala štabni šef vodstva nemškega vrhovnega poveljstva generalni polkovnik Jodl in poveljnik nemške mornarice generalni admiral Friedburg. Zavezniške so zastopali in podpisali kapitulacijske pogoje šef štaba maršala Eisenhowera general Smith, zastopnik sovjetske vojske v štabu maršala Eisenhowera general Ivan Susjapatov in zastopnik francoske vojske v Eisenhowerovem štabu general Servais. Eisenhower pri podpisu kapitulacije osebno ni bil navzoč, pač pa je po podpisu sprejel v svojem glavnem stanu generala Jodla in admiralu Friedburga ter ju vprašal, ali poznata podrobne pogoje kapitulacije in ali lahko dasta zagotovilo, da bodo ti pogoji tudi izvršeni. Oba sta to potrdila ter zagotovila, da sta si glede kapitulacijskih pogojev popolnoma na jasnem in da bodo točno izvršeni. General Jodl je nato še dodal: »S podpisom brezpogojne kapitulacije sta nemški narod in nemška obojeh silna sila na milost in nemilost izročena zavezniškim.«

Zapisnik o kapitulaciji Nemčije je sestavljen v ruskem, angleškem, francoskem in nemškem jeziku. Nemški delegati so takoj po podpisu zapustili Eisenhowerov glavni stan, da izdajo potrebna navodila za izvedbo kapitulacije. Po radiu Flensburg je večeraj popoldne objavil kapitulacijo nemški zunanji minister grof Schwerin-Krozigk. V svojem govoru je poudaril, da je fizični in materialni zlom Nemčije prisilil nemško vrhovno poveljstvo, da zapusti zavezniške za premirje ter da ponudi spricho njihove absolutne premoči brezpogojno kapitulacijo. Nemški narod se mora sprijazniti s svojo usodo. Pogoji kapitulacije so težki, toda šlo je za to, da se prepreči nadaljnje brezsmiselno rušenje in uničevanje nemškega narodnega premoženja in da se prepreči nadaljnje brezsmiselne žrtve. Nemški narod mora storiti vse, da izpolni prevzete pogoje in da si tako v novih razmerah zagotovi nadaljnji obstoj.

V teku večerajšnjega popoldneva in današnjega dopoldneva so o kapitulacijskih pogojih razpravljale vlade treh glavnih zavezniških veselij, Rusije, Anglije in Amerike, ter jih odobrile. Danes popoldne je bila nato popolna kapitulacija Nemčije službeno objavljena tudi v Moskvi, Londonu in Washingtonu. Po kapitulacijskih pogojih se morajo sovranožnosti v Evropi ustaviti v noči od torka na sredo eno minuto po polnoči. Z malimi izjemami pa so se boji že povsod končali poprej.

Svečanosti v Londonu

London, 8. maja. Zmagozdrženih narodov praznujejo v Angliji kakor tudi v vseh zavezniških državah z velikimi svečanimi danes in jutri. Vse zasebno gospodarsko življenje počiva. London je eno samo rojstvo zastav in praporov. Ceste in trgi so nabit polni narodov in nočje. V vseh cerkvah svoje in v vseh so zahvalne

Tri dnevna povelja maršala Stalina

Zasedba Olomuca, Draždan in Znojma. — V ponedeljek je kapitulirala trdnjava Vratislava

Moskva, 8. maja. Maršal Sovjetske zveze Stalin je izdal danes tri dnevna povelja. Prvo dnevno povelje, izdano ob 19.45, je naslovljeno na poveljnika čet 4. ukrajinske armade, armadnega generala Jeremenka. Čete 4. ukrajinske armade so 8. maja v nadaljevanju ofenzive zasedle mesto in železniško križišče Olomuc, važno oporišče nemške obrambe na Moravi. Ob 20. uri so v Moskvi počastili čete 4. ukrajinske armade z 12 salvami iz 124 topov.

Drugo dnevno povelje, izdano ob 20.45, je naslovljeno na poveljnika čet 1. ukrajinske armade maršala Konjeva. Čete 1. ukrajinske armade so po dvodnevni bojih zlomile odpor sovranožnosti in osvojile mesto Draždan, važno prometno križišče in moško oporišče nemške obrambe na Sakskem. Ob 21. uri je Moskva počastila dozeženo znago z 20 salvami iz 224 topov.

Politični jetniki v Begunjah osvojeni

Ljubljana, 7. maja. Večerajšnje jugoslovansko vojsko poročilo navaja, da so naše čete med drugim uničile sovranožni oporišče v Begunjah na Gorenjskem in iz tamošnje jetnišnice osvobodile 650 političnih jetnikov. Razveseljivo vest so vedeli povedati potniki z Gorenjskega že v nedeljo popoldne. Vsepovsod je bila sprejeta z velikim zadoščanjem, saj so bile Begunje prva postaja križevnega pota nešteti naših rojakov, ki so morali zapustiti rodno grudo na povelje nacističnih okupatorjev. Gorje in trpinčene mučenega slovenskega naroda sta bila v tem lepem gorenjskem kraju nepopisna, zato bodo misli mnogih še dolga leta romale v najkrutejšo gestapovsko mučilnico pri nas. Tisočem in tisočem slovenskih mož in žena, fantov in deklet bodo Begunje pomnik na najhujšo dobo narodnega ponižanja, našim potomcem pa glasen opomin na tuje nasilje.

Tajno koncentracijsko taborišče v Alpah

Curich, 6. maja. Zavezniške čete so pri svojem prodiranju v Alpe odkrile tajno koncentracijsko taborišče za visoke politične osebnosti. V tem taborišču so osvobodili dva bivša francoska predsednika vlade

Tretje dnevno povelje, izdano ob 22.45, je naslovljeno na poveljnika čet 2. ukrajinske armade maršala Malinoveškega. Čete 2. ukrajinske armade so 8. maja v nadaljevanju ofenzive zavzele na češkoslovaškem ozemlju mesti Jaromerice in Znojmo ter druge kraje, na avstrijskem ozemlju pa mesti Hollabrunn in Stockerau, važni prometni središči in močni oporišči nemške obrambe. Ob 23. uri je Moskva počastila čete 2. ukrajinske fronte z 20 salvami iz 224 topov.

Moskva, 8. maja. Večeraj izdano dnevno povelje, naslovljeno na maršala Konjeva, sporoča, da so čete 1. ukrajinske armade dne 7. maja docela osvojile mesto in trdnjavo Vratislava (Breslan). Nemška posadka, ki je štela še 40.000 vojakov in oficirjev, se je s trdnjaviškim poveljnikom generalom pehote Niehofom vda.

Tudi Hitlerjevo truplo najdeno

London, 8. maja. Po nepotrjenih vesteh iz Londona so v Berlinu našli od strolov preluknjano Hitlerjevo truplo. Ljudje, ki so Hitlerja osebno poznali, zatrjujejo, da je truplo res njegovo. Fotografiske posnetke trupla so poslali v Moskvo.

Tudi Hitlerjevo truplo najdeno

Moskva, 7. maja. Uradno poročajo, da so sovjetske čete v Berlinu našle trupla dr. Göbbelsa, njegove žene in otrok. Vsa trupla kažejo znake zastrupitve. Niso pa doslej našli Hitlerjevega trupla.

službe božje. Popoldne je po radiu gvoril ministri predsednik Churchill, zvečer pa kralj Jurij.

Churchill je govoril ob 15. londonskega časa. Po sporazumu med vlada mi veseli je objavil konec vojne v Evropi in obenem sporočil, da bo še noč podpisal v Berlinu dokončni kapitulacijski protokol v smislu večerajšnje kapitulacijske izjave v Reimsu.

Ukinjenje nemških poslanstev v nevtralnih državah

Curich, 8. maja. Švicarski zvezni svet je sklenil, da se nemška diplomatska zastopstva v Švici zapro, ker v Nemčiji ni več vlade, ki bi lahko imela zastopstvo v inozemstvu. Istočasno so razpustili švicarsko

nacistično stranko, zaprli vse njene lokale in izgnali voditelja nacistov Stengela.

Tudi švedska vlada je ustavila nadaljnje delovanje nemških diplomatskih zastopstev in bo del osebja internirala. Španska vlada pa je danes prekinita diplomatske odnose z Nemčijo, izpraznila postolja poslaništev in konzulatov ter ta postolja zapečatila. Portugalska je slične ukrepe izdala že večeraj.

Prva vremenska napoved

London, 8. maja. Prvič po letu 1939 je bila sinoči zopet objavljena vremenska napoved. Za današnji prvi dan zmagoslavja se glasi napoved takole: najprej jasno in toplo s svežimi vetrovi, pozneje oblačno in dež. Napoved se je izkazala v glavnem za

Berlinski kapitulacijski protokol

Berlin, 8. maja. Potem, ko so vlade zavezniških veselij odobrile v Reimsu Nemčiji predpisane kapitulacijske pogoje, je bil definitivni protokol o brezpogojni kapitulaciji Nemčije danes svečano podpisan v Berlinu, s čimer je postala nemška kapitulacija pravomočna.

Moskva, 9. maja. Danes ob 2.15 moskovskega časa je bilo objavljeno besediilo protokola o brezpogojni kapitulaciji nemške vojske. Protokol o vojaški kapitulaciji se glasi:

1. Mi podpisani izjavljamo v imenu nemškega vrhovnega poveljstva, da soglašamo z brezpogojno kapitulacijo vseh nemških suhozemnih, pomorskih in zračnih sil, kakor tudi vseh drugih obojnih sil, ki so sedaj pod nemškimi poveljstvom, nasproti vrhovnemu poveljstvu rdeče armade in istočasno nasproti vrhovnemu poveljstvu zavezniških ekspedicijskih sil.

2. Nemško vrhovno poveljstvo bo nemudoma dalo poveljnikom nemških suhozemnih, pomorskih in zračnih sil in obojnih sil pod nemškimi poveljstvom povelje, da morajo 8. maja 1945 ob 23. uri in 1 minuto srednjeevropskega časa (ob 24. uri in 1 minuto sedanjega nemškega poletnega časa) ustaviti sovranožnost, da morajo ostati na svojih mestih in se popolnoma razorožiti, pri čemer morajo vse orožje in ves vojni material oddati krajevnim zavezniškim poveljnikom oziroma oficirjem, ki jih določijo zavezniško vrhovno poveljstvo. Na parnikih, ladjah, letalnih in strojih in aparatih ter vojni tehničnih sredstvih se ne smejo izvršiti nobena uničenja ali poškodovanja.

3. Nemško vrhovno poveljstvo bo nemudoma določilo potrebne novetnike, ki bodo skrbeli za izvedbo nadaljnjih povelj vrhovnih poveljstev rdeče armade in zavezniške ekspedicijske vojske.

4. Pričujoči protokol ne bo ovira, da se ne bi nadomestil z drugo splošno kapitulacijsko listino, ki se bo nanašala na vse združene narode in Nemčijo.

5. V primeru, da nemško vrhovno poveljstvo ali kateri koli obojeh sil edinca ne bi postopala skladno s tem protokolom, bo vrhovno poveljstvo rdeče armade ali vrhovno poveljstvo zavezniške ekspedicijske vojske po lastnem preudarku odredilo kazenke ukrepe ali pa bo postopalo na drug način.

6. Pričujoči protokol je sestavljen v ruskem, angleškem in nemškem jeziku. Samo rusko in angleško besediilo sta avtentični.

Podpisan 8. maja 1945. v Berlinu: V imenu nemškega vrhovnega poveljstva Keitel, Friedburg, Stummu.

V navzočnosti: po pooblastitvi vrhovnega poveljstva rdeče vojske maršal Žukov; po pooblastitvi vrhovnega poveljstva zavezniške ekspedicijske vojske zračni maršal Tedder.

Kot prič: poveljnik strateškega letalstva Zedinjenih držav general Spaak; vrhovni poveljnik francoske vojske general Latire de Patigny.

Praznik zmage v Rusiji in Jugoslaviji

Moskva, 8. maja. Predsednik Sovjetske zveze Kalinin je odredil, da se dan 9. maja v počastitev herojskih naporov sovjetskih narodov in v proslavo njihove in njihovih zavezničev zmage nad fašizmom pa vsem ozemlju SSSR obhaja kot državni narodni praznik.

Beograd, 8. maja. Predsedstvo ministrskega sveta je odredilo, da se dan 9. maja praznuje kot dan zmage. Delo v državnih uradih in zasebnih podjetjih ta dan počiva.

Boji v Pragi

London, 8. maja. Po praškem radu je bila objavljena naslednja izjava poveljnika češkoslovaške vojske: Kljub dogovorjenemu premirju so nemške edinice na mnogih krajih nadaljevale s požiganjem hiš, s streljanjem na civiliste in z ropanjem. Tem zločinom se mora takoj napraviti konec. Vsi branilci se morajo orožje in v oroženih okrajih takoj zgraditi barikade.

Kakor je bilo javljeno pozneje, je več praških okrajev v plamenih. Gasilci so brez moči, ker nastopajo sfanatizirani nemški vojniki proti njim z orožjem. Stivali nemški oddelki kljub kapitulaciji nadijo še nadaljnji odpor.

Nemška kapitulacija na Nizozemskem in Danskem

London, 8. maja. Iz glavnega stana maršala Montgomeryja poroča posebnj dopisnik »Exchange Telegraph«: Položaj na zapadnem Nizozemskem in na Danskem je bil oba zadnja dneva miren. Niti v Kodanju niti drugod na Danskem ni prišlo niti do najmanjšega incidenta. Nemške čete se združujejo v svojih garnizijah in čakajo nadaljnjih povelj za izvajanje kapitulacije. Člani danskega osvobodilnega gibanja ravnaajo po točno določenem načrtu. V zapadni Holandski držo Nemci pod poveljstvom generala Blaskowitza strogo disciplino. General Blaskowitz zbira sedaj vse pripadnike nizozemske SS, da jih izroči oblastvom.

Kodanj, 7. maja. Angleške čete ob dopisnem navdušenju pretivstavljata koraka na Danskem. Istočasno so Nemci, okrog 200 do 300 tisoč mož, pričeli pohod v južni smeri. Nemci zapuščajo deželo v strahotnih formacijah pod vodstvom svojih oficirjev ter so odbržali tudi vse svoje orožje.

Priredil odbor urednikov »Jutraz«.